

PREEK KRIJTBURG ZONDAG 16 JANUARI 2022
over Jesaja 62, 1 – 5 en Johannes 2,1 – 12
Gregory Brenninkmeijer SJ

Er werd een bruiloft gevierd te Kana in Galilea, beste mensen. Zo begon het evangelie van vandaag: Er werd een bruiloft gevierd te Kana in Galilea. Mijn eerste reactie is dan: Goh, wat leuk. Wie trouwen er? Ken ik de bruid of de bruidegom? Maar op die vraag geeft ons evangelie geen antwoord. Elke recht- gearde Israëliet weet immers het antwoord. De Heilige Schrift vergelijkt steeds weer de band tussen God en zijn volk met de huwelijksband. De liefde tussen God en zijn uitverkoren volk wordt vergeleken met de liefde tussen een man en zijn vrouw. Israël is de bruid en God is de bruidegom verlangend naar een blijvende band. De profeet Jesaja bijvoorbeeld gebruikt in de eerste lezing van vandaag deze gelijkenis: "Zoals een jonge man een meisje huwt, zo zal Hij die u opbouwt u huwen. En zoals de bruidegom blij is met zijn bruid, zo zal uw God blij zijn met u."

Maar bij die bruiloft in Kana loopt alles niet zoals gehoopt. Maria heeft het in de gaten en waarschuwt Jezus, die zich met zijn leerlingen onder de gasten bevindt. "Ze hebben geen wijn!" zegt zij. Begrijpt u dan wat zij zegt? Zij zegt dat in het huwelijk tussen Israël en zijn God de wijn op is. Er is geen vreugde, geen warmte, geen liefde. Laat tot je doordringen wat deze vier woorden: Zij hebben geen wijn! willen zeggen. Met evenveel woorden drukken zij uit dat in het verbond tussen God en zijn volk de liefde op is. Denk je dat in.... dat is een ramp. Maria doet een beroep op Jezus. Zij heeft ervaren hoe sterk de band is tussen Jezus en zijn hemelse Vader. Zij weet hoe de liefde van God voor haar gezin hen bewaard en geïnspireerd heeft. Jezus, heb je het niet in de gaten? Dit is vreeslijk. Ik voel het. Zij hebben geen wijn, geen leven, geen inspiratie, geen liefde. En als Jezus haar wijst op zijn uur dat komen zal, dan zegt Maria tot de bedienden: "Doe wat Hij u zeggen zal!"

Ons evangelie vertelt dat Jezus aan het huwelijk tussen God en zijn volk de mooiste wijn bijdraagt in goddelijke overvloed. Een messiaanse overvloed aan echt leven, aan inspiratie, vreugde, warmte, de overvloed van Gods oneindige liefde: Jezus draagt zichzelf bij. Hij, Gods Woord tot zijn volk gesproken, de beste wijn bewaard voor deze dag.

Ons evangelie vertelt ons niet hoe die gave Gods is aangenomen. Het zegt alleen dat dit het eerste teken van Jezus' zending was. Wij weten intussen dat dat teken niet is verstaan. Dat Jezus niet aanvaard werd als de beloofde Messias. Hij werd verworpen en uiteindelijk door de leiders van het volk gekruisigd. Zij vonden die wijn wel lekker, maar geloofden niet in degene die hem geschonken had. Zij waren als de tafelmanier bij het bruiloftsfeest. Hij begreep dat dit de beste wijn was, maar hij begreep niet waar die vandaan kwam. De dienaren, de gewone mensen, die wisten het wel en volgden Jezus in grote menigten waar Hij ook ging. De Farizeeën en hogepriesters waren sceptisch en bleven op een afstand.

Vandaag beste vrienden, zijn we samengekomen om weer het bruiloftsfeest tussen God en ons, zijn mensen, te vieren. Jezus is ook nu weer in ons midden. Ik ben ervan overtuigd dat Maria, zijn en onze moeder, bij Hem is nu wij de Eucharistische maaltijd vieren. En ik vraag me af wat Maria vandaag voelt wanneer ze getuige is van onze band met haar Zoon en met elkaar. Merkt zij dat wij Jezus niet alleen als Emmanuel aanvaardden, maar dat wij Hem werkelijk in ons leven toelaten? Enkele weken geleden hebben wij zijn geboorte gevierd.

Was zijn geboorte voor ons als levenwekkende wijn, die onze liefde voor Hem en Zijn Vader nieuw vuur heeft gegeven? Zal Maria ons ervaren als een levendige christengemeenschap, waar wij in deze ingewikkelde tijd van lockdowns en beperkingen omzien naar elkaar en opkomen voor hen die het meest te lijden hebben? Of zal zij zich weer tot haar Zoon wenden, ongerust, omdat we geen wijn hebben?

Op die vraag zal ieder voor zich het antwoord moeten geven. Maar ik zie in het hart van onze kerk en van de Christengemeenschap als geheel twee ontwikkelingen die smaken als nieuwe wijn, nieuw leven voor onze kerk.

Op de eerste plaats is daar het uitdagende en dappere initiatief van onze paus Franciscus, die ons oproept tot een synodaal proces, dat tot doel heeft de kerk te vernieuwen en om te vormen tot een Synodale Kerk. Een Synode is een vergadering waar van de deelnemers verwacht wordt dat ze luisteren naar elkaar. De Paus hoopt dat we een luisterende kerk worden, waar van mensen niet wordt verwacht dat ze bidden, betalen en hun mond houden, maar waar naar alle gedoopten, ongeacht hun functie, paus, bisschop of vrijwilliger in de kerk geluisterd wordt. Waar we samen de goede manier te ontdekken om het evangelie in deze tijd herkenbaar te leven. Alstublieft, lieve mensen, ga op het internet en zoek het synodale proces op in de Rooms Katholiek Kerk. Doe mee op de manier die voor u mogelijk is. Daar kunnen we proeven van de Messiaanse wijn zoals die in de bruiloft van Kana zo overvloedig vloeide.

Op de tweede plaats beginnen christenen van welke kleur ook deze week opnieuw aan de Internationale gebedsweek voor de eenheid van de christelijke kerken. Tijdens het laatste avondmaal bad Jezus dat zijn volgelingen één zouden mogen zijn zoals Hij, Jezus, één is met zijn Vader. In voorbije eeuwen is die eenheid verloren gegaan en groeide vijanddenken tussen de verschillende geloofsrichtingen. We hebben elkaar belaagd, gedood, beschuldigd, totdat ruim een eeuw geleden een aantal christenen hebben gezegd: Genoeg is genoeg. Laten we samen bidden om de eenheid terug te vinden. Als we samen bidden zullen we niet zo snel samen vechten. Die gebeden zijn verhoord. Steeds vaker merkten we dat mensen aan alle kanten van goede wil zijn. We merkten dat we veel meer gemeenschappelijk hadden dan wat ons verdeeld hield. We zijn gegroeid in respect voor de waarheid die in al onze tradities in ere wordt gehouden.

Dus laten we deze week samen komen en met onze medechristenen bidden om die schitterende wijn van de eenheid. In iedere mis in onze kerk zal deze week een voorbede klinken met die intentie. Maar u moet allemaal meedoen. Sluit dit gebed in in uw morgen- of avondgebed, of als u bidt vóór het eten. Dat alle christenen mogen groeien in eenheid. Dat we zelf mogen proeven en aan heel onze wereld aanbieden, die beste wijn die God bewaart heeft voor deze tijd, Amen.